

A TÁRSASÁGI ADÓ JOGINTÉZMÉNYEI ÉS A GLOBÁLIS MINIMUMADÓ

V. Az ún. átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség/veszteség

BEVEZETÉS – A GLOBÁLIS MINIMUMADÓ – GLOBE ELISMERT JÖVEDELEM MEGHATÁROZÁSA

A korábbi pmXpress kiadványainkban már foglalkoztunk a GLOBE P2 minimumadó szabályok szerinti ún. elismert jövedelem, azaz lényegében a minimumadó adóalap, meghatározása során alkalmazandó növelő és csökkentő tételek közül néhány, a hazai adó- és számviteli rendszerben ismertebb tétellel (osztalék, osztalék jellegű tételek, bejelentett részesedés árfolyamnyeresége, vesztesége stb.).

Legújabb hírlevelünkben egy olyan adóalap módosító tételt ismertetünk, amely a magyar számviteli standardok szerinti beszámolót készítőket nem, de az **IFRS-t használókat érinti**, érintheti.

Ez pedig az ún. átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség vagy veszteség¹.

---

¹ Revaluation method gain or loss

ÁTÉRTÉKELÉSI MÓDSZER SZERINTI ADÓKÖTELES NYERESÉG VAGY VESZTESÉG

A GLOBE szabályozás szerint az adóalany számviteli nettó nyereségét vagy veszteségét az elismert nyereség vagy veszteség meghatározása céljából módosítani kell az átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség vagy veszteség összegével.

A GLOBE törvényünk² fogalmi meghatározása szerint: „*átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség vagy veszteség az adóévben elszámolt, lefedett adóval növelt vagy csökkentett nettó nyereség vagy veszteség, amely olyan számviteli gyakorlat vagy számviteli módszer alkalmazásából származik, amely alapján valamennyi ingatlan, gép és berendezés tekintetében a csoporttag*

- a) *annak valós értékét számolja el,*
- b) *az átértékelési különbözetet az egyéb átfogó jövedelemmel szemben mutatja ki, és*
- c) *az egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereséget vagy veszteséget nem jeleníti meg az eredményben;”*

Az IAS 16 standard szerint a termelés, szolgáltatásnyújtás érdekében tartott és használt, adminisztratív, irányítási célokat – várhatóan egy periódust meghaladóan – szolgáló ingatlanok, gépek és berendezések esetében választhatja az adott társaság, hogy az ilyen eszközöket vagy az ún. „bekerülésiérték-modell” alkalmazásával (ez lényegében a magyar számviteli törvény szabályainak felel meg), vagy az ún. „átértékelési modell” alkalmazásával mutatja ki. Az átértékelési modell alapján, miután az ingatlanok, gépek, berendezések eszközként kimutatásra kerültek (bekerülési értéken), vizsgálni kell ezek valós értékét. Amennyiben a valós érték megbízhatóan megállapítható, akkor az említett eszközöket az átértékelés időpontjában érvényes valós értéken kell nyilvántartani, csökkentve a későbbi értékcsökkenéssel és értékvesztéssel (IAS 16.31). Ez ugyan nagyon emlékeztethet a számviteli törvény átértékelési különbözet (értékhelyesbítés) rendszerére (Sztv. 57.

² 2023. évi LXXXIV. törvény a globális minimum-adószintet biztosító kiegészítő adókról és ezzel összefüggésben egyes adótörvények módosításáról

§. (3) bekezdés), azonban lényeges különbség, hogy a magyar számvitelben az átértékelési különbözet nem változtatja meg az értékcsökkenés alapját és így annak elszámolandó összegét, míg az IFRS-ben az átértékelési modell szerinti értékelés módosítja az elszámolandó értékcsökkenés alapját és így összegét is.

A fentiek szerinti értékelési különbözet elszámolásának módja attól függ, hogy felértékelésre vagy leértékelésre került sor.

Ha az átértékelés eredményeként az eszköz könyv szerinti értéke nő, a növekedést az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, és a saját tőkében átértékelési többletként kell felhalmozni.

Ha viszont az átértékelés eredményeként csökkent az eszköz könyv szerinti értéke, akkor ezt a csökkenést a korábban elszámolt – előzőek szerinti – átértékelési különbözet mértékéig az egyéb átfogó eredményben kell elszámolni, s ha ez már nem ad erre fedezetet, akkor az e feletti részt kell az eredményben elszámolni.

Ha összevetjük a GLOBE definíciót és a fenti IFRS szabályokat, egyértelműen látszik, hogy azon IFRS szerinti beszámolót készítő adóalanyoknál, akik alkalmazzák a fentiekben leírt szabályokat, módosítani kell a GLOBE minimumadó alapjukat a nem az eredményben elszámolt átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség vagy veszteség összegével.

Példákkal érzékeltetve: Az IFRS-t alkalmazó társaság 1000 egységnyi könyv szerinti értéken mutatja ki saját használatú ingatlanait az üzleti év végén. Az ingatlanok valós értéke 2000 egység.

A társaság várhatóan még 20 évig használja az ingatlant, s erre az időszakra számolja el az értékcsökkenést. A társaság a valósérték modell alkalmazását választja. A társaság elszámolja az egyéb átfogó jövedelemben, a saját tőkével szemben valós érték és a könyv szerinti érték különbségét. Ennek eredmény, nyereséghatása nincs, hiszen az átfogó jövedelemben történt az elszámolás, viszont ennek hatására az értékcsökkenési leírás összege megnőtt, évente

$1000 \cdot 1/20 = 50$ egységgel, s ugyanennyivel csökkent a számviteli adózás előtti eredmény. Ilyenkor a GLOBE jövedelem megállapítása során növelni kell a GLOBE adóalapot 50 egységgel az adott évben.

ÖSSZEGZÉS

Az átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség/veszteség összegével a magyarországi adóalanyoknak csak akkor kell a globális minimumadó alapjukat módosítani, ha az IFRS szerint tesznek eleget beszámoló készítési kötelezettségüknek.

Megítélésünk szerint a magyar számviteli törvény szabályait alkalmazó társaságoknak akkor sem kell alkalmazni ezt a korrekciós tételt, ha egyébként alkalmazzák a számviteli törvény vonatkozó szabályait és átértékelési különbözetet számolnak el az eszközeik könyvszerinti értéke és piaci értéke közötti különbözet után az értékelési tartalékkal szemben. Ugyanis az átértékelési különbözet nem változtatja meg az értékcsökkenés összegét és ezen keresztül semmilyen hatással nincs a számviteli eredményre.

Továbbá, a GLOBE törvény vonatkozó jogszabályhelyének³ értelmében, az átértékelési módszer szerinti adóköteles nyereség/veszteség jogcímén történő korrekciót olyan számviteli értékelési módszerre szükséges alkalmazni, amely „valamennyi ingatlan, gép, és berendezés tekintetében” elrendeli az említett jogszabályhely által felsorolt kritériumok szerinti elszámolást, ugyanakkor, az értékhelyesbítés intézménye nem ilyen, tekintve, hogy annak alkalmazása az eszközök „csak” egy

---

³ 2023. évi LXXXIV. törvény a globális minimum-adószintet biztosító kiegészítő adókról és ezzel összefüggésben egyes adótörvények módosításáról 3. § 14. pont

részére is érvényesíthető, tehát választásának esetén nem kötelező „valamennyi” eszköz értékelésének esetében ezt alkalmazni.

Budapest, 2025. április 2.

Amennyiben kérdése merült fel vagy további információra van szüksége a fentiekkel kapcsolatban, kérjük, keresse adószakértőinket az alábbi elérhetőségeinken:

+36 30 740 74 77

INFO@PMXCONSULTING.HU

PMXCONSULTING.HU

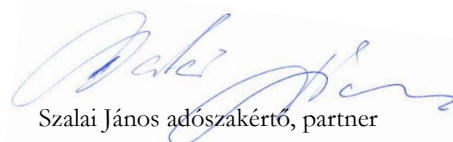
DISCLAIMER

Tisztelt Olvasó!

Minden {pmx} kiadványt a lehető legnagyobb gonddal és figyelemmel állítunk össze, az elmúlt három évtized során megszerzett ismereteink és gyakorlati tapasztalataink birtokában. S éppen ezen ismeretek mondatják velünk azt, hogy adózási szempontból szinte nincs két egyforma eset, sokszor egy jelentéktelennek tűnő eltérés alapvetően érintheti, változtathatja meg egy ügylet, tranzakció vagy éppen juttatás adókötelezettségét. Erre tekintettel kérjük, hogy nagyon gondosan mérlegelje, ha üzleti döntéseit kizárólag ezen kiadványban foglalt tartalomra alapozva hozza meg és nem konzultál adószakértőjével a konkrét eset kapcsán. Mi nyomatékosan hangsúlyozzuk azt, hogy minden esetben ki kell kérni a konkrét ügyről a szakértő véleményét és megalapozott, felelősségteljes döntés csak ennek birtokában hozható.

A fentiek miatt a kiadvány nem megfelelő gondossággal történő felhasználásából fakadó semmilyen kárért nem tudunk felelősséget vállalni.

Megértését köszönjük!

Szalai János adószakértő, partner